

ACC. N:R M. 15539 : 1-9.

Landskap: Blekinge Upptecknare: Nea Månsson, Kallinge
Härad: Medelstadi Berättare: " " "
Socken: Ronneby Berättarens yrke: fru
Uppteckningsår: 1962 Född år 1913 i Ronneby sn.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

*Nåv gammofonen kom. s. 1-9.
(+ en del andra uppgifter att registrera.)*

N. No. 177

24/10-62

Första gången jag kunde grannspå
 var 1918 hos en grannfamilj som va dom
 första som hade råd att skaffa sig en
 sådan apparat. Dom va bänder och han
 hette Carl som han är död för flera
 år sedan och han hette Hanna men vi
 kallade henne för miss Hanna hon är ock-
 på död för flera år sedan, men det finns
 barn till dom som lever än, dom hade näml-
 igen tio stycken en dag som liten men
 vis värt opp och fick del bra, 3 ledor
 framgångsrika köpmän, 1 lärarinna 1 bergs-
 ingenieur och 3 ägar till större gårdar, och
 det var barnen som hjälpte sina föräld-
 rar dels genom omyndiga presenter och dels
 genom att tussasa opp den gamla stugan
 och titasa sätta jord bruket igång. Och så en
 dag kom dom hem med en grannspå

NM 177

Music från grammofoon försåsom
inte offentligt, endast när familjen var
samlad spelades det, inte på större gästakad
eller ljudningar, man kan nog jämföra med
Radio och TV i våra dagar det var i samma
utsträckning då som nu.

Den första grammofoon jag såg
hos Carl Svensson år 1918 var en fyrkantig
låda med en stor trakt, särskilt kommer
jag ihåg en skiva där tvåkända spålar som
hetta Elsa och Ida och på den andra xi-
den, I Hovellanda socken jag träffade som
dräng, sång av Carl Anton Ekstrand.

I min hemman spelades kollektivar
av Gösta Björkman och Gustaf Dackes
Olof Björkman och Själändes handklare och
viltin schottis och polka.

Skivestitelstema va slita om

Beba hade ett slott i bakgrunden det
verkar älskinstema som byggningen skulle
finsällas det, med tre damer framför, en
spelade på violin den i mitten håller ett
notbäfte, damerna var klädda i gamla
dräkter fröligan orientaliska, till höger om
den är en grön kvist med skära blommar
och på likasom ett frimärke med ett djur
på verkar som om det är en flamingo eller
en struts och den vänder sig om och sitter
bakåt på en gammalsträtt och en steina

Och över slott och damer är en blå
himmel och i denna himmel på höger
sida står Beba, monstret på steinan och
inspelningen står under denna bilden.

Beba Grand Petard hade flera ~~skivor~~
djurst med frakten och steinan,

mitt örnför skivhälat. Åhlen &
Holm Långin Meladur lita kottanfärg på
pappret och guldbakstämmer. Lyngkon Lyran
mitt på fältet svart kottanfärg m. guldbak-
stämmer. På dessa gamla inspelningar
sjunger Oskar Wald brudståget 1911 med
arkuter. Gustaf Lundberg, och komposit-
sångaren Nils Lantz, kompositör Ernst
Dahlb.

Jag minns första gången jag fick
höra gramofonen besta hos mör Klarna
jag bestodde gå dit och låna tidningen
och och får skickade in mig, själva hade vi
inte råd att ha någon tidning, det va ingen
i byn som hade det mer än Carl Lomman
och ditkommer bestodde jag på yttre-
därin och mör Klarna kom ut lite
vänlig som alltid hon bestodde hälsa

prä mig genom att säga goddag på det
 sin lilla flamp, och jag utträlledes mitt
 ärmde, om idag säger hon till mig kom
 in så ska du få. Håra gubben och jag kom-
 ber ihåg hur jag undrade va i all sin dag det
 var för en gubbe, och när jag kommit in
 fick jag se en lustig grej en liden och en stor
 trakt och hur hon lejade vara och sedan fick
 hon i något blankt och red ett tag och sedan
 tyckte jag att det var en stor svart grannkaba
 som lejade anursera konstet fort om när
 jag fick håra gubben då va ketmen vidd
 för då begrep jag ingenting, jag skrår så
 långt när jag kunde i trakten för jag trod-
 de han satt där eftersom ljudet hördes däri-
 från, jag tyckte att det va en mycket kom
 sig apparat och jag till väl prä att gämma
 prä honom om jag inte blivit påmind.

Sedan kommar jag ihåg att om
sommarerna brukade vi sitta ute och tända
vår dom spelade på sin gramofon, då
hade dom laget ut dom i bordsin och då
brukade dom dricka kaffe där och spela sam-
tidigt och jag kommer ihåg att vi brukade
säga att om spelar dom på gubben. Vid
midsonnensafton ved det tradition att alla
besinn skulle samlas hemma med sina fa-
miljer då firades midsonnensaftonen ute
i det gröna med midsonnensstång, till so-
nerna efter gramofonen trädde danser
och olika lekar, vi brukade lyssna på
musikern och sitta ute då och tända julk-
stämning, fast vi inte ^{hadde} tid att ha gram-
ofonen, men en midsonnensafton ute-
läsa musikern och lekarna då somnade
Och sovare in för alltid, efter en

tidig sjukdom det var år 1937 och be-
dan var det slut med traditionerna.

När tinet skulle brytas brukade vi
vara till Karl Lommas och så och ^{och} brukade
jag få följa med eftersom jag var yngst
i sekundskolan hemma, och man inte ha-
de någon att göra mig sällskap, men jag
var ju väldigt glad åt att få följa med.
 För då var det brukades med mat och
druvjuice och musik, grammofonen sp-
lades på vid middags och kaffeparter
och till och med va ^{hög} som tog sig en
spång efter musiken, brukades va ena
ett sammanträffande i glädjens fecken
vint arbetades det, men det äls och stöps-
des också jag komna så väl ihåg hur so-
ligt det va att få följa med.

Har vi ungdomar skulle läsa på att
ha dom fyrtes dansbegrav, smög vi oss inäg
ul på logen med gramofonen, och ef-
ter det kom vi att läsa på att dansa på
småningarna, det var polka och gramofonvals.

Min make har berättat att
han hörd gramofonen fyrtes gängen
hos en gammal bösmid som allmänt
kallades stålgrönan, han hade laget en
låda och efter som kunden saknade bomban.
för fick han ha gramofonen i lådan
för pengar.

Själv har vi en gammal gramofon
som med trass och vi har även sparat
den gamla stonkaterna, gramofonen
gör att spela på.

Tongrad har jag ej beserat för det har
8 jag ej sett någon, eller det någon som har.

Jag kommer också ihåg följande om-
söndagen, då kunde man se hur den kom
på ön och trädde med gammansön i lä-
gen som spelade och den stora frakten gup-
pade på skivtallsbänken och sedan lå den
fäll vid en vilt som var en vacker ö-
ppan slätt och där koktes kaffe och led-
dades fram mat och brännvin och spela-
des gammansön, fiskade var det minsta, man
gjorde, om den skulle ju vara gäster
också fast han vägrade väl inte fram
i ett så skojande välbehågn och på till
den på att äta dricka och spela gammans-
sön till framåt eftermiddagen.